

НАУКОВІ ОСНОВИ АДАПТИВНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

МАТЕРІАЛИ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

з нагоди 100-річчя від дня народження

доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка

ФЕДОРА ТРОХИМОВИЧА МОРГУНА,

90-річчя Агрономічного факультету Дніпровського державного

аграрно-економічного університету

та Міжнародного дня здоров'я рослин

(16-17 травня 2024 року, м. Дніпро)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

НАУКОВІ ОСНОВИ АДАПТИВНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

МАТЕРІАЛИ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
з нагоди 100-річчя від дня народження
доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка
ФЕДОРА ТРОХИМОВИЧА МОРГУНА,
90-річчя Агрономічного факультету Дніпровського державного
аграрно-економічного університету
та Міжнародного дня здоров'я рослин
(16-17 травня 2024 року, м. Дніпро)**

Дніпро 2024

Наукові основи адаптивного землеробства: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди 100-річчя від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка ФЕДОРА ТРОХИМОВИЧА МОРГУНА, 90-річчя Агрономічного факультету Дніпровського державного аграрно-економічного університету та Міжнародного дня здоров'я рослин (16-17 травня 2024 року, м. Дніпро). Дніпро: ДДАЕУ, 2024. 411 с.

Посвідчення УкрІНТЕІ № 490 від 29.11.2023 р.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету: **Кобець А.С.** – голова, ректор ДДАЕУ, доктор наук з державного управління, професор.

Члени оргкомітету: **Ткаліч Ю.І.** – проректор з наукової та інноваційної діяльності ДДАЕУ, доктор с.-г. наук, професор (заступник голови); **Сокол С.П.** – проректор з науково-педагогічної роботи і розвитку ДДАЕУ, кандидат техн. наук, доцент (заступник голови); **Іжболдін О.О.** – декан агрономічного факультету ДДАЕУ, кандидат с.-г. наук, доцент; **Пугач А.М.** – декан інженерно-технологічного факультету ДДАЕУ, доктор наук з державного управління, професор; **Князюк О.Г.** – в.о. начальника Головного управління Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області; **Калантасєвський В.В.** – начальник управління фітосанітарної безпеки Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області; **Демидов О.А.** – директор Миронівського інституту пшениці імені В.М. Ремесла НААН України, професор, доктор с.-г. наук, академік НААН України; **Черчель В.Ю.** – директор ДУ Інститут зернових культур НААН України, доктор с.-г. наук, професор, академік НААН України; **Мицик О.О.** – завідувач кафедри загального землеробства та ґрунтознавства ДДАЕУ, кандидат с.-г. наук, доцент; **Цилюрик О.І.** – завідувач кафедри рослинництва ДДАЕУ, доктор с.-г. наук, професор; **Назаренко М.М.** – завідувач кафедри селекції і насінництва ДДАЕУ, доктор с.-г. наук, професор; **Крамарьов С.М.** – завідувач кафедри агрохімії ДДАЕУ, доктор с.-г. наук, професор; **Деркач О.Д.** – завідувач кафедри експлуатації машинно-тракторного парку ДДАЕУ, кандидат техн. наук, доцент; **Теслюк Г.В.** – завідувач кафедри тракторів і сільськогосподарських машин ДДАЕУ, кандидат техн. наук, доцент; **Герман Хальмайер** – професор Інституту наук про життя, Технічний університет, м. Фрайберг, Німеччина; **Харитонов М.М.** – керівник Центру природного агровиробництва ДДАЕУ, доктор с.-г. наук, професор; **Шевченко М.С.** – завідувач лабораторії землеробства та родючості ґрунтів ДУ ІЗК НААН України, доктор с.-г. наук, професор; **Окселенко О.М.** – заступник генерального директора з питань розвитку бізнесу цифрової агрономії ТОВ «Сингента», кандидат с.-г. наук, доцент; **Михайліченко Є.М.** – спеціаліст з інтеграції технологій, Олдський коледж сільського господарства та технологій, м. Олдс, Альберта, Канада; **Шевченко С.М.** – доцент кафедри загального землеробства та ґрунтознавства, кандидат с.-г. наук, доцент; **Пономаренко Н.О.** – доцентка кафедри тракторів і сільськогосподарських машин, кандидатка техн. наук, доцентка; **Ковіка С.В.** – здобувач вищої освіти агрономічного факультету.

© Дніпровський державний
аграрно-економічний університет, 2024

ЗМІСТ

КОБЕЦЬ А.С. «Я – УКРАЇНЕЦЬ» ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ФЕДОРА ТРОХИМОВИЧА МОРГУНА	18
ІЖБОЛДІН О.О. АГРОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ – ДЖЕРЕЛО ВИДАТНИХ ХЛІБОРОБІВ	22
ШЕВЧЕНКО М.В. 12 ТРАВНЯ – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ЗДОРОВ'Я РОСЛИН	26

СЕКЦІЯ 1

ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТІВ

БОЦУЛА О.І., ГОЛОВІНА О.І. ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЗБАЛАНСОВАНЕ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	29
ГЕРА О.М. ВПЛИВ СІВОЗМІНИ ТА СТРУКТУРИ ВИРОЩУВАНИХ КУЛЬТУР НА РОДЮЧІСТЬ ОСУШУВАНИХ ОРГАНОГЕННИХ ҐРУНТІВ ПОЛІССЯ	31
ДЕМИДЕНКО О.В. ВИКОРИСТАННЯ ПРОДУКТИВНОГО ЗАПАСУ ВОЛОГИ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБУ ОБРОБІТКУ ЧОРНОЗЕМУ ОПІДЗОЛЕНОГО В АГРОЦЕНОЗІ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	33
ДМІТРІЄВЦЕВА Н. ЗМІНА БАЛАНСУ ГУМУСУ ТА ПОЖИВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У ЗЕМЛЕРОБСТВІ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	35
ІВАНЧЕНКО О.Є., МЯСНЯНКІНА А.К. АНАЛІЗ ДЕНДРОРІЗНОМАНІТТЯ ДЕКОРАТИВНИХ ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ ПАРКУ ПЕРЕМОГА М. ЛОЗОВА ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	38
КИРНАСІВСЬКА Н.В. ОСНОВНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ ТЕМПЕРАТУРНОГО РЕЖИМУ ҐРУНТІВ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	40
КОСИНСЬКА Т.В., ПОТУПА В.Ю., ШКОТОВА Л.В., ВОЛОШИНА І.М. ВИКОРИСТАННЯ БАКТЕРІАЛЬНОЇ ЦЕЛЮЛОЗИ У АГРОПРОМИСЛОВОМУ СЕКТОРІ	43
КРАВЧЕНКО В.І. СПОСОБИ УТИЛІЗАЦІЇ ОСАДУ СТИЧНИХ ВОД КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ОТРИМАННЯ ОРГАНІЧНОГО ДОБРИВА	44
КРАМАРЬОВ С.М., ПАШОВА В.Т., ХОРОШУН К.О., АРТЕМЕНКО В.О. ВПЛИВ ТРИВАЛОЇ ДІЇ АНТРОПОГЕННОГО ЧИННИКА НА ВМІСТ РУХОМИХ ФОРМ ФОСФОРУ В ЧОРНОЗЕМАХ ЗВИЧАЙНИХ	47

КРАМАРЬОВ С.М., ЗАЙЦЕВА І.О., БАНДУРА Л.П., ХОРОШУН К.О., СИРОВАТКО В.О.	49
АНАЛІЗУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ФОСФАТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ У ГЕНЕТИЧНИХ ГОРИЗОНТАХ ЧОРНОЗЕМУ ЗВИЧАЙНОГО НА РІЛЛІ У ПОРІВНЯННІ ІЗ ЦІЛИНИЮ В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	
ЛАДИЧУК Д.О., ЛАДИЧУК В.Д., ВОРОНА А.Р.	54
СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ЗРОШУВАНИХ ВТОРИННООСОЛОНЦЬОВАНИХ ГРУНТІВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	
МИЦИК О.О., ГАВРЮШЕНКО О.О., ШЕВЧЕНКО С.М., РУДАС В.О., ГРАБКО В.В.	56
ТЕХНОГЕННО-МІЛІТАРНА ЗМІНА ВЛАСТИВОСТЕЙ АГРОЧОРНОЗЕМІВ ПІВНІЧНОГО ДОНБАСУ	
НАДТОЧІЙ П.П., РАТОШНЮК В.І., БІЛЯВСЬКИЙ Ю.А.	59
АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ДЕРНОВО-ПІДЗОЛИСТОГО ГРУНТУ ЗА УМОВИ ТРИВАЛОГО ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ ВАРІАНТІВ ЙОГО ОБРОБІТКУ ТА СИСТЕМ УДОБРЕННЯ КУЛЬТУР СІВОЗМІНИ	
ПЕТРИШИНА В.А., МАТУСЕВИЧ Г.Д.	61
ФЕРМЕНТАТИВНА АКТИВНІСТЬ ГРУНТУ ЯК БІОДІАГНОСТИЧНИЙ МАРКЕР ПЕСТИЦИДНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ЕДАФОТОП	
ПЕТРУХ А.О., ГУСЕЙНОВА К.Е., ДАВИДЮК Д.А., ВОЛОШИНА І.М.	63
НАНОБІОТЕХНОЛОГІЇ У РОСЛИННИЦТВІ	
ПИСАРЕНКО В.М., ПИСАРЕНКО П.В., САМОРОДОВ В.М., КРАМАРЬОВ С.М., БАНДУРА Л.П.	65
ФОРМУВАННЯ РОДЮЧОСТІ ЧОРНОЗЕМУ В ОРГАНІЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМСТВА «АГРОЕКОЛОГІЯ»	
РЄЗНІК С.В., ГАВВА Д.В.	67
КЛАСИФІКАЦІЯ ЧОРНОЗЕМІВ ТИПОВИХ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ РІЗНОГО ВИКОРИСТАННЯ	
SHUVAR I.A., SHUVAR A.M., KORPIA H.M., LIPINSKA H., KULIK M.	69
ADAPTIVE AGRICULTURE SYSTEMS: INNOVATIONS AND PERSPECTIVES	
ХАРИТОНОВ М.М., ПАШОВА В.Т., МИЦИК О.О., ЛЕМІШКО С.М.	72
ОЦІНКА ВІДМІННОСТЕЙ ФІЗИКО-ХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ГРУНТОВИХ ПРОФІЛІВ ОРНИХ ЧОРНОЗЕМІВ В УМОВАХ ПЕРЕСІЧЕНОГО РЕЛЬЄФУ	
KNARYTONOV M., HEILMEIER H.	74
THE PRECONDITIONS TO DEVELOP NEW NOVEL LAND RECLAMATION TECHNOLOGIES IN THE WESTERN DONBASS COAL MINING REGION	

KHARYTONOV M., RECIO ESPEJO J. M. JOINT COLLABORATION ON OVERBURDEN ROCKS BIOLOGICAL RECLAMATION BETWEEN DSAEU AND CORDOBA UNIVERSITY	76
ЧАБАН В. ОЦІНКА ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР ТА СТРУКТУРИ ПОСІВІВ ЗА ВПЛИВОМ НА БАЛАНС ГУМУСУ В СІВОЗМІНАХ СТЕПУ	77
ЧАБАН В., ПОДОБЕД О. ВМІСТ ГУМУСУ У ЧОРНОЗЕМІ ЗВИЧАЙНОМУ ЗАЛЕЖНО ВІД СИСТЕМ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В СІВОЗМІНІ	80
ШЕВЧУК О.В., ГОСПОДАРЕНКО Г.М. ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СУПУТНІХ ПРОДУКТІВ ВИРОБНИЦТВА БЮГАЗУ З КУРЯЧОГО ПОСЛІДУ	82
ЯКОВЕНКО В.М. ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ВІЗУАЛЬНОЇ ОЦІНКИ СТРУКТУРИ (VESS/SUBVESS) ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ЯКОСТІ ҐРУНТІВ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ	84

СЕКЦІЯ 2

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУРИ

БАЗИЛЕНКО Є.О., МАРЧЕНКО Т.Ю. УРОЖАЙНІСТЬ ЗЕРНА ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗА РІЗНИХ СТРОКІВ СІВБИ В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ	87
БОРИСЕНКО В.І., ТАРАСЕНКО О.А., БЕБЕХ Ю.М. СИСТЕМИ ОБРОБІТКУ ТА УДОБРЕННЯ ЧОРНОЗЕМУ ТИПОВОГО В КОРОТКОРОТАЦІЙНИХ СІВОЗМІНАХ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ	89
БУТЕНКО А.О., МАЩЕНКО О.А., КРЮЧКО Л.В. РЕАКЦІЯ СОРТІВ ГРЕЧКИ НА ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ ВАРІАНТІВ УДОБРЕННЯ	91
БУТЕНКО Є.Ю., ТРИУС В.О., ЗУБКО О.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ СТИМУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН З АНТИСТРЕСОВОЮ ДІЄЮ ТА БІОДОБРИВА ПРИ ВИРОЩУВАННІ СОЇ	93
ВЕЛИЧКО В.О., АНТОНЕНКО А.А., БОНДАРЕНКО О.В. ВПЛИВ МІКРОДОБРИВ НА УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ	96
ВЕНГЕР О.В., ФЕДОЧУК Н.А., ШЕВЧУК О.П. ФІТОСАНІТАРНИЙ МОНІТОРИНГ КОРЕНЕВИХ ГНИЛЕЙ НА ХМЕЛЕПЛАНТАЦІЯХ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ	98
ВЕНГЕР О.В., ШЕВЧУК О.П., ФЕДОРЧУК Н.А. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТУ ІМПАКТ 25 SC ПРОТИ КОРЕНЕВИХ ГНИЛЕЙ ХМЕЛЮ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЗРІДЖЕНІСТЬ ХМЕЛЕНАСАДЖЕНЬ	101

ВІТАНОВ О.Д. СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ НАСІННЯ КВАСОЛІ ЗА ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА	104
ГАСАНОВА І.І., НОЗДРІНА Н.І., АСТАХОВА Я.В. ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ТА ЯКОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ І ПОПЕРЕДНИКІВ В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ	105
ГИРКА А.Д., БОЧЕВАР О.В., СИДОРЕНКО Ю.Я., ІЛЬЄНКО О.В., АЛЄКСЄЄВ Я.В. ВПЛИВ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЖИВЛЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ГОРОХУ ПІСЛЯ РІЗНИХ ПОПЕРЕДНИКІВ	109
ГОЛОДНА А.В., РЕМЕЗ Г.Г., СТОЛЯР О.О. ВМІСТ БІЛКА В ЗЕРНІ ЛЮПИНУ БІЛОГО ТА ЙОГО ЗБІР ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ	111
ГОРДІЄНКО М.В. ОБЛИСТНЕНІСТЬ ТА ПЛОЩА ЛИСТКОВОЇ ПОВЕРХНІ РОСЛИН ПРОСА ПОСІВНОГО ЗАЛЕЖНО ВІД ВАРІАНТІВ УДОБРЕННЯ ТА ОБРОБЛЕННЯ НАСІННЯ	113
ГОТВЯНСЬКА А.С., ДЕМЧУК Д.С. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА ПОЛПШЕННЯ ЯКОСТІ ВРОЖАЮ	115
ДАЦЕНКО С.М., КАТЕРИНЧУК О.М., ЧЕФОНОВА Н.В. ВПЛИВ ДОБРІВ НА РІСТ І РОЗВИТОК РОСЛИН ТОМАТА	117
ДЕРЕВЕНЕЦЬ-ШЕВЧЕНКО К.А., ШЕВЧЕНКО О.М., ШЕВЧЕНКО С.М. КОНТРОЛЮВАННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ МІКОФЛОРИ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА СКЛАДНИХ ПОГОДНИХ УМОВ НА ЕТАПІ ЗАВЕРШЕННЯ ВЕГЕТАЦІЇ	120
ДОБРАНСЬКИЙ С.С., БУЧКО І.О. ОСОБЛИВОСТІ СМУГОВОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В СИСТЕМІ ЗЕМЛЕРОБСТВА	122
ДУБИЦЬКИЙ О.І., КАЧМАР О.Й., ВАВРИНОВИЧ О.В. РОЛЬ ЕЛЕМЕНТІВ БІОЛОГІЗАЦІЇ В СИСТЕМАХ УДОБРЕННЯ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ВИРОЩУВАННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	124
ЗАВЕРТАЛЮК В.Ф., БОГДАНОВ В.О., ЗАВЕРТАЛЮК О.В. РОЗРОБКА СПОСОБУ ВИРОЩУВАННЯ НАСІННЯ ДИНІ ЗА КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ	126
КАСЬЯНОВ Є.О., ЧЕРНИХ С.А., ЛЕМІШКО С.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПЕРЕДПОСІВНОГО ЗАСТОСУВАННЯ БІОПРЕПАРАТІВ, БІОДОБРІВ ТА РІСТРЕГУЛЯТОРІВ В АГРОЦЕНОЗАХ СОНЯШНИКУ В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ	128

КІЛОЧОК Т., ПРИШЕДЬКО Н. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ОБРОБКИ НАСІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР БІОПРЕПАРАТОМ STREPTOMYCES RECIFENSIS VAR. LYTICUS ГЗХ (ЛІЗОРЕЦИФІН) НА ЇХ РІСТ ТА РОЗВИТОК	130
КОВАЛЕНКО М.О. ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНОГО УДОБРЕННЯ НА ТРИВАЛІСТЬ ФАЗ РОЗВИТКУ СОРГО ЗЕРНОВОГО В УМОВАХ ПІВНІЧНО-СХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	132
КОЗЕЧКО В.І., ІВАНЧЕНКО О.М., ТКАЛІЧ Ю.І. ВПЛИВ МІКРОДОБРИВ НА ВРОЖАЙНІСТЬ СОНЯШНИКА	134
KORPITA H., YAKYMIV M., BODNARCHUK D. PHOTOSYNTHETIC PROCESSES IN CORN PLANTS UNDER THE INFLUENCE OF FERTILIZERS AND GROWTH REGULATORS	137
КОТЧЕНКО М.В. ПЕРЕВАГИ ВИРОЩУВАННЯ МІКРОЗЕЛЕНІ НА РІЗНИХ СУБСТРАТАХ	140
KOVİKA S.V., SHEVCHENKO S.M. METHODS FOR INCREASING THE YIELD OF WINTER WHEAT THROUGH MINIMIZING PRIMARY TILLAGE IN THE NORTHERN STEPPE OF UKRAINE	142
КРАМАРЬОВ С.М., ДЕНИСЕНКО А.В. ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИХ СПОСОБІВ ПРОВЕДЕННЯ РАННЬОВЕСНЯНОГО ПРИКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ПОСІВІВ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ В УМОВАХ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ	143
КРАМАРЬОВ С.М., ЛЬОРИНЕЦЬ О.Ф., ЛЬОРИНЕЦЬ Ф.А., ЛІБ І.М. ВПЛИВ ПОПЕРЕДНИКІВ НА УРОЖАЙНІСТ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ В УМОВАХ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ	149
КРАМАРЬОВ С.М., ФРОЛОВ С.В., КРАМАРЬОВ О.С., ЖАППАРОВА А.А. СУЧАСНІ АСПЕКТИ РЯДКОВОГО ВНЕСЕННЯ ФОСФОРОВМІСНИХ ДОБРИВ В ПОСІВАХ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	151
КРАМАРЬОВ С.М., ФРОЛОВ С.В. ЧАСТКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РУХОМИМИ ФОРМАМИ ФОСФОРУ РОСЛИН ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ НА ПОЧАТКУ ОНТОГЕНЕЗУ ЗА РАХУНОК ПЕРЕДПОСІВНОЇ ІНКРУСТАЦІЇ НАСІННЯ ФОСФОРОВМІСНИМИ ПРЕПАРАТАМИ	160
КРУТЬ М.В. ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КАРТОПЛІ (ІННОВАЦІЙНІ РОЗРОБКИ)	163
КУБРАК Т.М. ОСНОВНІ СКЛАДОВІ СУЧАСНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО	166

КУДРЯ С.І., КУДРЯ Н.А., ТАРАРІКО Ю.О.,	168
ГІДРОТЕРМІЧНИХ УМОВ НА СПІВВІДНОШЕННЯ ОСНОВНОЇ ТА НЕТОВАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	
КУЗЬМЕНКО Н.В., ГУТЯНСЬКИЙ Р.А., АВРАМЕНКО С.В.	171
ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ У ЗАХИСТІ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ВІД КОРЕНЕВИХ ГНИЛЕЙ	
КУКОЛ К.П., ПУХТАЄВИЧ П.П.	173
ВПЛИВ ЗАВЧАСНОЇ ІНОКУЛЯЦІЇ НАСІННЯ ЛЮЦЕРНИ РИЗОБІЯМИ НА ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИМБІОЗУ	
ЛЯДСЬКА І., ШАПОШНІКОВА А.	175
ЗЕЛЕНІ ОПЕРАЦІЇ НА КУЩАХ ВИНОГРАДУ, ЯКІ ДОЗВОЛЯЮТЬ ОПТИМІЗУВАТИ ПАРАМЕТРИ РОСТУ РОСЛИН	
МАЗУР С.О., БУХТИК С.С.	177
ВПЛИВ РІЗНОЇ ГУСТОТИ СТОЯННЯ НА СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ ПРОДУКТИВНОСТІ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКА	
МАЗУРАК І.В., ЛИТВИН О.Ф.	180
ВИЖИВАНІСТЬ І ГУСТОТА РОСЛИН ГОЛОЗЕРНОГО ВІВСА СОРТУ САМУЕЛЬ ЗАЛЕЖНО ВІД ВПЛИВУ ДОБРІВ	
МАРЧЕНКО В.Д., СКАКУН В.М., МАРЧЕНКО Т.Ю.	181
УДОСКОНАЛЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ АГРОТЕХНІКИ ВИРОЩУВАННЯ НОВИХ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	
МІЩЕНКО С.О., ТИМЧУК В.М.	183
ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ ЗОНАЛЬНОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ВИРОЩУВАННЯ ВАЛЕРІАНИ ЛІКАРСЬКОЇ	
ОЛІЙНИК М.О., КРИНИЦЬКИЙ М.А., БОНДАРЕНКО О.В.	186
ВПЛИВ ПОПЕРЕДНИКІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ ЗЕРНА ЯЧМЕНЮ ЯРОГО	
ОНОПРІЄНКО Д.М.	188
УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА КУКУРУДЗИ НА ПОЛИВНИХ ЗЕМЛЯХ СТЕПУ УКРАЇНИ	
ОПАНАСЕНКО О.Г.	190
УДОСКОНАЛЕНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ МІСКАНТУСУ ГІГАНТСЬКОГО НА ОСУШУВАНИХ ОРГАНОГЕННИХ ҐРУНТАХ ПІВНІЧНОГО ЛІСОСТЕПУ	
ОРУДЖОВ М.А., РУМБАХ М.Ю.	193
ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ НАСІННЯ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД ГІБРИДНОГО СКЛАДУ, ГУСТОТИ СТОЯННЯ РОСЛИН ТА ЗАХОДІВ АГРОТЕХНІКИ В УМОВАХ СТЕПУ УКРАЇНИ	

ПЕТРУШИНА Г.О., КРАМАРЬОВ С.М. ВПЛИВ КОМПЛЕКСНИХ СПОЛУК КУПРУМУ НА ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО	194
ПОЛЯКОВ О.І., НІКІТЕНКО О.В., ОККЕРТ А.В. ВПЛИВ ПРИЙОМІВ ДОГЛЯДУ ЗА ПОСІВАМИ ЗА РІЗНИХ НОРМ ВИСІВУ НА ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ ПОСІВІВ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО	196
ПОЛЯКОВ О.І., НІКІТЕНКО О.В., ЩЕРБАК А.Д. ПОКАЗНИКИ ЕЛЕМЕНТІВ ПРОДУКТИВНОСТІ СОНЯШНИКУ ПІД ВПЛИВОМ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ ТА РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ	198
ПОЧКОЛІНА С.В., КОГУТ І.М., МЕЛЬНИК О.Т., ВЛАСЕНКО С.В. УРОЖАЙНІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СИСТЕМ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В КОРОТКОРОТАЦІЙНИХ СІВОЗМІНАХ	200
РАССАДІНА І.Ю., КОВАЛЕНКО О.В., МАКАРЧУК Д.П. ВИМОГИ РІПАКУ ОЗИМОГО ДО УМОВ МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ	203
РЕЗНІК Д.І., ВАСИЛЕНКО Є.Ю., КАЛІНІЧЕНКО О.О., ЮНГІН О.С. РІСТ-СТИМУЛЮВАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЕНДОФІТНИХ БАКТЕРІЙ, АДАПТОВАНИХ ДО СТРЕСОВИХ УМОВ	205
РУМБАХ М.Ю. ВПЛИВ ГУМІНОВИХ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ НА РІСТ ТА РОЗВИТОК ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ	206
СЕРГІЄНКО О.В. ВПЛИВ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ НА ВРОЖАЙНІСТЬ СОНЯШНИКА	208
СІЧЕВИЙ В.В., ПОЗНЯК В.В. ВПЛИВ СПОСОБІВ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ РІПАКУ ОЗИМОГО	210
СМІРНОВА І.В., ГАЛАБАН В.М. УРОЖАЙНІСТЬ НАСІННЯ РІПАКУ ОЗИМОГО В УКРАЇНІ	212
СОКОЛ С.П., ПОНОМАРЕНКО Н., ДРИВАЛЬ С. СПОСОБИ І МЕТОДИ ДОГЛЯДУ ЗА ПОСІВАМИ ПРОСАПНИХ КУЛЬТУР	214
СТЕЦЬОК О.П., КИРИЧЕНКО Л.П., ЛЮБЧЕНКО В.В., РАТОШНЮК Т.М. ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОКРАЩЕННЯ ВОЛОГОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХМЕЛЕНАСАДЖЕНЬ	217
СУРОВ В.О., РУМБАХ М.Ю. ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД АГРОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ ТА ГУСТОТИ СТОЯННЯ РОСЛИН В УМОВАХ СТЕПУ УКРАЇНИ	220
ТАРАРІКО Ю.О. ПИСАРЕНКО П.В., СОРОКА Ю.В., МИТЯ Т.В. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА У ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	221

ТЕТЕРЕЩЕНКО Н.М. ПРОДУКТИВНІСТЬ СОЇ ПІД ВПЛИВОМ РІЗНИХ АГРОТЕХНОЛОГІЙ У ЛІСОСТЕПУ ЦЕНТРАЛЬНОМУ	223
ТИРУСЬ М.Л. УРОЖАЙНІСТЬ АМАРАНТУ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ ЗАХІДНОГО	226
ЦАРИНОК Н.А. ВПЛИВ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ НА ВМІСТ ЖИРУ В НАСІННЯ СОНЯШНИКУ В КОРОТКОРОЦІЙНІЙ СІВОЗМІНІ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ	227
ЦИЛЮРИК О.І., ТИЩЕНКО В.О. ВПЛИВ ГУСТОТИ СТОЯННЯ РОСЛИН ТА РІВНЯ МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ РІЗНОЇ СТИГЛОСТІ	229
ШАГУРСЬКА Н.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ ЗА ЗМІН КЛІМАТУ	232
ШАПОВАЛ С.С., ГОРЩАР В.І. ВПЛИВ ПОПЕРЕДНИКІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ РІПАКУ ОЗИМОГО В СТЕПУ УКРАЇНИ	233
ШАПРАН В.С. ПРОДУКТИВНІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА РІЗНИХ ОБРОБІТКІВ ҐРУНТУ ТА УДОБРЕННЯ ЧОРНОЗЕМУ ТИПОВОГО	235
ШВИДЕНКО І.К. АНАЛІЗ ПОТЕНЦІАЛУ ВІДНОВЛЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РАДІОАКТИВНО ЗАБРУДНЕНІЙ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ	238
ШЕВЧЕНКО М.С., ШЕВЧЕНКО С.М., ГАВРЮШЕНКО О.О., ГУЛЕНКО О.І. АГРОФІЗИЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ҐРУНТІВ В СУЧАСНИХ СИСТЕМАХ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ	240
ШЕВЧЕНКО С.М., ТКАЛІЧ Є.Ю., ЖИХАРЄВ Р.Р. ОПТИМІЗАЦІЯ ЕНЕРГЕТИЧНОГО БАЛАНСУ В ЗЕМЛЕРОБСТВІ: СПОСОБИ І СИСТЕМИ	244
ЯКОВЕНКО Р.В., КУКУРУЗА В.Т. КВІТУВАННЯ ДЕРЕВ ЯБЛУНІ ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБУ ОБРІЗКИ ТА ОСВІТЛЕННЯ КРОНИ	247
ЯРЧУК І.І., МЕШКО Р.Г., ЛЕОНТЬЄВ М.С. ДІЯ РЕТАРДАНТУ РОСТУ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВИСІВУ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ	248
ЯЩЕНКО Л.А., РОВНА Г.Ф., ШВЕЦЬ М.М. АГРОЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО	250

СЕКЦІЯ 3

ІННОВАЦІЙНІ ДОСЯГНЕННЯ В СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ РОСЛИН

АЛІЄВ Е.Б. ВИЗНАЧЕННЯ ГЕОМЕТРИЧНИХ РОЗМІРІВ НАСІННЯ ЗА ФОТОЗОБРАЖЕННЯМ	253
ВЕІКО V., NAZARENKO M. MUTATION CHANGEABILITY UNDER THE ACTION OF TRITON-305X FOR WINTER WHEAT VARIETIES	255
ВАСЬКО Н.І., ДОНЧЕНКО А.О. ПЕРСПЕКТИВИ СЕЛЕКЦІЇ ПИВОВАРНОГО ЯЧМЕНЮ НА СХОДІ ЛІСОСТЕПУ В УКРАЇНІ	257
ВАЩЕНКО В.В., ШЕВЧЕНКО О.О., ЛОБКО Т.К., БЕРЕЖНА Л.А. АДАПТИВНІ СОРТИ ДЛЯ УМОВ НЕСТІЙКОГО ЗВОЛОЖЕННЯ	259
ВОЖЕГОВА Р.А., МАРЧЕНКО Т.Ю. СЕЛЕКЦІЯ НІШЕВИХ КУЛЬТУР ІНСТИТУТУ КЛІМАТИЧНО ОРІЄНТОВАНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НААН	261
ГАВРИЛЕЦЬ Н.І., КОЖОКАР З.М., ОЛЕКСЮК Л.І. ГОСПОДАРСЬКО-БІОЛОГІЧНА ОЦІНКА ЛАТЕРАЛЬНИХ СОРТІВ ГОРІХА ВОЛОСЬКОГО СЕЛЕКЦІЇ ПРИДНІСТРОВСЬКОЇ ДОСЛІДНОЇ СТАНЦІЇ САДІВНИЦТВА ІС НААН	263
ГАВРИЛЕЦЬ Н.І., КОЖОКАР З.М., КАЗАНЦЕВ М.В. БУКОВИНСЬКІ СОРТИ ГРУШІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В СЕЛЕКЦІЇ	266
ГОЛОВАШ Л.М., РОГОВИЙ О.Ю. ВИВЧЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ КОЛЕКЦІЇ РІПАКУ ЯРОГО (<i>Brassica napus f. oleifera annua</i> Metzger) УСТИМІВСЬКОЇ ДОСЛІДНОЇ СТАНЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	268
ДЕМИДОВ О.А., РИСІН А.Л., ВОЛОГДІНА Г.Б. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ БІОМЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У СОРТІВ І СЕЛЕКЦІЙНИХ ЛІНІЙ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ НА ЧАС ПРИПИНЕННЯ ОСІННЬОЇ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ВЕСНЯНОЇ ВЕГЕТАЦІЇ	271
ЄГОРОВ Д.К., ЄГОРОВА Н.Ю., КАПУСТЯН М.В., БОРДУН М.Д. ДЕЯКІ ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО РИНКУ НАСІННЯ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	273
ZHYLA P., NAZARENKO M. PRODUCTIVITY AND QUALITY OF NEW SUNFLOWER HYBRIDS UNDER CONDITIONS OF STEPPE	276
IZHBOLDIN O., NAZARENKO M., KHOROSHUN I. POSSIBILITIES IN REALIZATION OF POTENTIAL PRODUCTIVITY AND GRAIN QUALITY OF MODERN WINTER WHEAT VARIETIES	279
КОВАЛЬОВ С.Р., ВАЩЕНКО В.В. ВИХІДНИЙ МАТЕРІАЛ СЕЛЕКЦІЇ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ В УМОВАХ НЕДОСТАТНЬОГО ЗВОЛОЖЕННЯ	281
КОЗЕЧКО В.І., ЛЄУХІН О.В. УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ НА СИЛОС ТА ЯКІСТЬ ОТРИМАНОГО СИЛОСУ	283

KUMANSKA YU., LOZINSKYI M., SABADYN V., SIDOROVA I., DUBOVYK N. HOMEOSTATIC OF SOFT WINTER WHEAT VARIETIES BY EAR LENGTH	285
КУРИЛИЧ Д.В., МАКЛЯК К.М. СТВОРЕННЯ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ З ПОЛІПШЕНИМИ КОМБІНАЦІЯМИ ЦІННИХ ГОСПОДАРСЬКИХ ОЗНАК	287
ЛОЗА В.В., ГОЛОБОРОДЬКО К.К. ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ВИДІВ РОДУ <i>ASTRAGALUS</i> У ПІВНІЧНО-СТЕПОВІЙ ПІДЗОНІ УКРАЇНИ	289
ЛУПІТЬКО О.І., КИРПА В.М. ДОСЛІДЖЕННЯ РІЗНОЯКІСНОСТІ НАСІННЯ КУКУРУДЗИ У ТЕХНОЛОГІЯХ ЇЇ ПІСЛЯЗБИРАЛЬНОЇ ОБРОБКИ І ЗБЕРІГАННЯ	290
НАКОНЕЧНИЙ М.Ю., НАРГАН Т.П., ЛИФЕНКО С.П. СОРТИ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ М'ЯКОЇ ІНТЕНСИВНОГО ТА ВИСОКОІНТЕНСИВНОГО ТИПІВ ШИРОКО АДАПТОВАНІ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ У СТЕПОВІЙ ТА ЛІСОСТЕПОВІЙ ЗОНАХ	293
OKSELENKO O., NAZARENKO M. MUTAGEN DEPRESSION OF WINTER WHEAT VARIETIES UNDER THE ACTION OF EPIMUTAGEN NONIDET P-40	295
ПАЩЕНКО Н.О., ЛОБКО Т.К. ВПЛИВ ТРАВМУВАННЯ НАСІННЯ НА ПОСІВНІ ЯКОСТІ ТА ВРОЖАЙНІ ВЛАСТИВОСТІ КУКУРУДЗИ	297
ПЕТРЕНКО А., НАЗАРЕНКО М. ВМІСТ ЦІННИХ ЕЛЕМЕНТІВ У СОРТІВ ВИНОГРАДУ СТОЛОВОГО ПРИ ВИРОЩУВАННІ В СТЕПУ УКРАЇНИ	299
ПОЗНЯК О.В., ТРИЗУБ З.А., ЧАБАН Л.В., КОНДРАТЕНКО С.І. НОВИЙ ВІТЧИЗНЯНИЙ СОРТ ВІВСЯНОГО КОРЕНЯ ПРОМЕТЕЙ	301
SIDOROVA I., KUMANSKA YU., SABADYN V., DUBOVYK N. EFFECT OF MUTAGENS ON THE PRODUCTIVITY OF WINTER WHEAT GENOTYPES	303
ТОВСТАНОВСЬКА Т.Г., НІКОНОВА В.М., ЛУПІНОС Т.М. ХАРАКТЕРИСТИКА ДИКИХ ОДНОРІЧНИХ ВИДІВ ЛЬОНУ ЗА МОРФОЛОГІЧНИМИ ТА ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННИМИ ОЗНАКАМИ	305
KHOROSHUN I., NAZARENKO M. MODERN WINTER WHEAT VARIETIES UNDER NORTH STEPPE CONDITIONS	307
ЧУЧВАГА В.І., КРИВОШЕЄВА Л.М. СКЛАДОВІ НАСІННЄВОЇ МІКРОБІОТИ ЛЬОНУ-ДОВГУНЦЯ	309

ШИТІКОВ Р., НАЗАРЕНКО М. ВМІСТ ЦІННИХ ЕЛЕМЕНТІВ У 311
СОРТІВ СУНИЦІ САДОВОЇ ПРИ ВИРОЩУВАННІ В СТЕПУ
УКРАЇНИ

ЯРОШ А.В., РЯБЧУН В.К. СЕЛЕКЦІЙНА ЦІННІСТЬ НОВИХ 313
ДЖЕРЕЛ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ ЗА СТІЙКІСТЮ ДО
ЗБУДНИКІВ СЕПТОРІОЗУ ЛИСТЯ (*Septoria tritici* Rob. et Desm.) ТА
БУРОЇ ЛИСТКОВОЇ ІРЖІ (*Puccinia recondite* Rob. et Desmf. sp. *tritici*
Eriks.)

СЕКЦІЯ 4

РЕСУРСООЩАДНІ ТА БІОЛОГІЗОВАНІ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕРОБСТВА

ВІРЬОВКА В.М., ПЕРЕЦЬ С.В., ГЕЛЕВЕРА С.В. ОСОБЛИВОСТІ 316
АГРОЛІСІВНИЦТВА НА ОРГАНОГЕННИХ ҐРУНТАХ
ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

ГРИЦИШИН М.І., ПЕРЕПЕЛИЦЯ Н.М. ТЕХНОЛОГІЧНЕ І 317
ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КЛІМАТИЧНО ОРІЄНТОВАНОГО
ЗЕМЛЕРОБСТВА

DENT D., SHEVCHENKO S. SMART AGRICULTURAL 320
TECHNOLOGY FOR PROFIT, SUSTAINABILITY AND
ENVIRONMENTAL SAFETY

ДЕРЕВЕНЕЦЬ-ШЕВЧЕНКО К.А., ШЕВЧЕНКО О.М., 322
ШЕВЧЕНКО С.М. СИСТЕМИ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ШКІДЛИВОГО КОМПЛЕКСУ В
ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ

КАЧМАР О.Й., ЩЕРБА М.М., ПРОЦАЙЛО О.Я. ВОЛОГІСТЬ 324
ҐРУНТУ ПІД ПОСІВАМИ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО В
КОРОТКОРОТАЦІЙНИХ СІВОЗМІНАХ ЗАЛЕЖНО ВІД
ПОПЕРЕДНИКІВ І УДОБРЕННЯ

КОВАЛЬОВ М.М., МИХАЙЛОВА Д.О. ВПЛИВ СІВОЗМІНИ НА 326
ШВИДКІСТЬ РОЗКЛАДАННЯ РОСЛИННИХ РЕШТОК

ЛУПАН К.О., ОХМАТ О.А. ЗАСТОСУВАННЯ НАНОЧАСТОК В 328
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЯХ

ПИСАРЕНКО В.М., АНТОНЕЦЬ А.С., ПИСАРЕНКО П.В., 331
САМОРОДОВ В.М. БЕЗПЛУЖНИЙ ОБРОБІТОК ҐРУНТУ – ПЕРША
СХОДИНКА ДО ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА ПП
«АГРОЕКОЛОГІЯ» МИРГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ
ОБЛАСТІ

РОЗВОРСЬКА О.П. ЗАСТОСУВАННЯ В ЗЕМЛЕРОБСТВІ	336
НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ NO-TILL І STRIP- TILL	
ШЕВЧЕНКО М.С., ДЕСЯТНИК Л.М. ВПЛИВ РІВНЯ БІОЛОГІЗАЦІЇ	338
НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПОЛЬОВИХ СІВОЗМІН В ПІВНІЧНОМУ	
СТЕПУ	

СЕКЦІЯ 5

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ В ТЕХНОЛОГІЯХ ТОЧНОГО ТА ЦИФРОВОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА

ДЕРКАЧ О.Д., МЕЛЬНИЧЕНКО В.І., МУРАНОВ Є.С. ДО	341
ПИТАННЯ ТРАНСПОРТУВАННЯ ЗНИЩЕНОЇ АБО	
ПОШКОДЖЕНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ російської федерації З	
ТЕРИТОРІЇ СІЛЬГОСПУГІДЬ СУВЕРЕННОЇ УКРАЇНИ	
ДЕРКАЧ О.Д., МИХАЙЛІЧЕНКО Є.М., СУМЯТІНА О.О.	343
РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ДИСЦИПЛІНИ	
«ТЕХНОЛОГІЇ ЦИФРОВОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА» В ДДАЕУ	
КОВЕТС А., DERKACH O., NOR K. INVESTIGATION OF THE	346
INFLUENCE OF CROP CULTIVATION TECHNOLOGIES ON SOIL	
COMPACTION IN THE STEPPE ZONE OF UKRAINE	
ТИТАРЕНКО С.С., ДЕРКАЧ О.Д. ДОСЛІДЖЕННЯ	349
ЕФЕКТИВНОСТІ УКЛАДАННЯ НАСІННЯ УДОСКОНАЛЕНОЮ	
СЕКЦІЄЮ PRECISION PLANTING	

СЕКЦІЯ 6

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ МАШИНИ В СУЧАСНИХ СИСТЕМАХ ЗЕМЛЕРОБСТВА

АЛІЄВ Е.Б., БЕЗВЕРХНІЙ П.Є. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ	353
ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИСІВУ НАСІННЯ БАЗОВОЮ	
ВИСІВНОЮ СЕКЦІЮ ПНЕВМАТИЧНОЇ СІВАЛКИ JOHN DEERE 90	
SERIES	
БОЙКО В.Б., ЗАСТАВА К.О. ПІДВИЩЕННЯ СТІЙКОСТІ	355
ВАНТАЖНИХ АВТОМОБІЛІВ	
БОЙКО В.Б., ЗОЛотовська О.В., КЛИМУШКА В.А.	358
УДОСКОНАЛЕННЯ ГІДРОСИСТЕМИ ТРАКТОРІВ ЗАГАЛЬНОГО	
ПРИЗНАЧЕННЯ ШЛЯХОМ РОЗРОБКИ СИСТЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ	
ТЕМПЕРАТУРИ РОБОЧОЇ РІДИНИ	
БОЙКО В.Б., ЧЕРЕП С.Ю. СИСТЕМА ПОЗИЦІОНУВАННЯ	361
РОБОЧИХ ОРГАНІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ МАШИН	
ГНАТЮК О.Ф. АЛГОРИТМ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ТОЧНОСТІ	365
ВИМІРІВ ЕНКОДЕРА РОБОЧИХ ОРГАНІВ ЗЕРНОЗБИРАЛЬНИХ	
КОМБАЙНІВ	

ДЕРКАЧ І.О. ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ ДЛЯ МІЖСТОВБУРНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В САДАХ ІНТЕНСИВНОГО ТИПУ	367
КОБЕЦЬ А., ПОНОМАРЕНКО Н., ШАВКУН М. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПАРАМЕТРІВ РОТОРНИХ РОБОЧИХ ОРГАНІВ НА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ РОЗКИДАЧІВ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ	370
КОБЕЦЬ О.М., ЛЕПЕТЬ Є.І. АНАЛІЗ СПОСОБІВ ВНЕСЕННЯ РІДКИХ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ	373
КРАВЧЕНКО В.В. ШЛЯХИ ПОЄДНАННЯ ГІДРАВЛІЧНОГО ТА ЕЛЕКТРИЧНОГО ПРИВОДІВ МОБІЛЬНИХ МАШИН	375
КУСКОВ М.А. ОЧИЩЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ МАШИН ПЕРЕД ПІДГОТОВКОЮ ДО ЗБЕРІГАННЯ	376
ЛІСУНОВ П.М., ВОЛИК Б.А. ДИСКОВИЙ ПЛУГ ДЛЯ РОБОТИ В УМОВАХ ЕРОДОВАНИХ ҐРУНТІВ	380
МАКАРЕНКО Д.О., ДЕРКАЧ О.Д., МАЦАК М.М. ПІДВИЩЕННЯ ЗНОСОСТІЙКОСТІ РОБОЧИХ ОРГАНІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ МАШИН ЗАСТОСУВАННЯМ СПЕЦІАЛЬНИХ НАПЛАВНИХ МАТЕРІАЛІВ	382
МОССЄЄНКО А.В., ПОНОМАРЕНКО Н.О., ВОЛИК Б.А. КАТОК ПОДРІБНЮВАЧ КОРЕНЕВОЇ СИСТЕМИ ГРУБОСТЕБЛОВИХ КУЛЬТУР	384
ПУГАЧ А.М., ДЕРКАЧ О.Д., ПОНОМАРЕНКО Н.О., МЕЛЬНИЧЕНКО В.І., ПУШКА О.С., БЯЛИЙ О.М. ПОЛІПШЕННЯ ПОТУЖНІСТНИХ, ПАЛИВНИХ І ЕКОЛОГІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ТРАКТОРА	388
РОГОВСЬКИЙ І.Л. АЛГОРИТМ МОДЕЛЮВАННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ПОКАЗНИКІВ МАШИНОВИКОРИСТАННЯ В РОСЛИННИЦТВІ	389
САКУНОВ Д.І. РАЦІОНАЛЬНІСТЬ МАШИНОВИКОРИСТАННЯ В ТЕХНОЛОГІЯХ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ STRIP-TILL	391
СІВАК І.М. АЛГОРИТМ ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ВАРІАНТІВ СИСТЕМОТЕХНІКИ РОСЛИННИЦТВА	394
СОКОЛ С.П. МЕТОДИКА ОЦІНКИ ЯКОСТІ ФОРМУВАННЯ ШАРУ МУЛЬЧІ КОТКОМ ПОДРІБНЮВАЧЕМ ГРУБОСТЕБЛОВИХ КУЛЬТУР	396
СТЕЦЮК С.В. МОДЕЛЮВАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ ЗАДАНОЇ ТРАЄКТОРІЇ БЕЗПЛОТНИМИ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ПОЛЬОВИМИ МАШИНАМИ	398

ТЕСЛЮК Г.В., КЛИМЕНКО О.В., СЕЗОНЕНКО С.	400
ТЕХНОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ КОМБІНОВАНИХ МАШИН ДЛЯ ПОВЕРХНЕВОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ	
ТОЛСТЕНКО О.В.	403
УНІВЕРСАЛЬНИЙ МЕТОД РОЗРАХУНКУ ГУМОМЕТАЛЕВИХ ДЕТАЛЕЙ ПРИ ЇХ ДЕФОРМАЦІЇ	
CHASOV D.P., BEYHUL V.O., VASCHENKO S.O.	405
OPTIMIZATION OF SCREW CONVEYOR PARAMETERS	
ШВИДУН О.В.	407
МОДЕЛЮВАННЯ ПАРАМЕТРІВ РОБОЧОГО ПРОЦЕСУ ДІАГНОСТУВАННЯ ДВИГУНІВ ЗЕРНОЗБИРАЛЬНИХ КОМБАЙНІВ	

збільшенні норми добрив до $N_{70}P_{70}K_{70}$ тривалість вегетації склала 147 днів, що в свою чергу на 15 днів більше порівняно з контролем.

За винятком сорту Самаран 6 всі інші сортозразки належали до ранньостиглої групи. Проте їх реакція на рівень мінерального живлення була подібною. Найменший період вегетації відмічено у гібриду Янкі на варіанті без внесення мінеральних добрив і становив 110 діб, У сортів Дніпровський 39 і Самаран 6 тривалість вегетації становила 131 і 132 діб відповідно.

Про подовження вегетаційного періоду сорго зернового при застосуванні добрив повідомляють також Правдива (2022), Каленська, С., Гринюк, І. (2013).

При вивченні реакції рослин сорго зернового на застосування мінеральних добрив було виявлено що тривалість вегетації збільшувалась від збільшення норм внесення мінеральних добрив.

Бібліографія

1. Іващенко О.О., Рудник-Іващенко О.І. Перспективи вирощування кукурудзи і сорго. Хімія. Агрономія. Сервіс. 2011. № 12. С. 38–41.

2. Каленська, С. М., Гринюк, І. П. (2013). Особливості росту і розвитку рослин сорго залежно від видів, сортових особливостей та удобрення культури в умовах Правобережного Лісостепу України / О.В.]. Наукові праці Ін-ту біоенергетичних культур і цукрових буряків, 17, 359–363.

3. Овсієнко І.А. Формування зернової продуктивності сорго залежно від агротехнічних заходів. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. Корми і кормовиробництво. 2015. № 81. С. 146–150.

4. Правдива Л. А. (2022) Вплив мінерального життя рослин на формування біометричних показників сорго зернового. Вплив мінерального живлення посівів на біометричні показники формування зерна сорго. Збірник наукових праць Агробіологія.

ВПЛИВ МІКРОДОБРИВ НА ВРОЖАЙНІСТЬ СОНЯШНИКА

В.І. Козечко, доцент кафедри загального землеробства та ґрунтознавства

О.М. Іванченко, аспірантка кафедри загального землеробства та ґрунтознавства

Ю.І. Ткаліч, доктор сільськогосподарських наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

E-mail: kozechko.v.i@dsau.dp.ua; olha201289@gmail.com

Соняшник (*Helianthus annuus* L.) був визнаний культурою з високим потенціалом, яка може успішно задовольнити майбутні потреби світу в олії.

Соняшник має розгалужену кореневу систему, яка використовувати залишкові поживні речовини ґрунту. Тому багато виробників вважають, що соняшник не потребує такої кількості внесених добрив, як інші культури. Однак для досягнення стійких врожаїв достатня кількість добрив, включаючи мікроелементи, має бути частиною системи виробництва соняшнику.

Позакореневе внесення мікроелементів при виникненні стресів підвищує стійкість рослин. Позитивний вплив позакореневого внесення цинку було виявлено на соняшнику, а рівень хлорофілу зменшився до 50 % у рослинах, чутливих до нестачі цинку.

Вплив мікродобрив на урожайність соняшника є значним, оскільки ці речовини забезпечують рослини необхідними мікроелементами, що сприяють їх здоровому росту і розвитку. Мікродобрива можуть покращити фізіологічні процеси у рослин, такі як фотосинтез, дихання, водний обмін, а також підвищити стійкість рослин до стресових умов, таких як посуха, хвороби та шкідники. Специфічні мікроелементи, такі як залізо, марганець, мідь, цинк, бор, молібден і кобальт, є критично важливими для оптимального росту та розвитку соняшника, і їх дефіцит може призвести до зниження урожайності та якості насіння.

Експериментальні дослідження були проведені на дослідному полі ТОВ «Агресс+». Ці дослідження проведені впродовж 2022 та 2023 років. Мета роботи – встановити ефективність застосування мікродобрив при різних нормах внесення на посівах соняшнику. В експерименті використовували три види мікродобрив та три норми внесення. Для порівняння також було включено контрольну ділянку (без застосування мікродобрив).

Агротехніка вирощування соняшнику, а саме гібриду Suomi, відповідає загальноприйнятим рекомендаціям для зони північного Степу України. Попередником соняшнику була кукурудза. Основний обробіток ґрунту проводився на глибину 27 см оборотним плугом Lemken Diamant 11. Навесні застосовано шлейф-борону «Соломія» для вирівнювання ґрунту та збереження вологи. Перед посівом проводилась культивация на глибину 5-6 см передпосівним комбінатором Kompaktomat, що сприяло вирівнюванню насінневого ложа для отримання рівномірних та дружніх сходів. Посів здійснено посівним комплексом точного висіву Horsch Maestro (гібрид Suomi нормою 55 тис. насінин на 1 га) на глибину 4 см з міжряддям 70 см з одночасним внесенням добрив у дозі N₂₀P₂₀. Внесення засобів захисту рослин та мікродобрив проводились за допомогою причіпного штангового обприскувача Amazone. Облік урожайності та спостереження за дослідними ділянками проводились відповідно до загальноприйнятих методик.

Застосування мікродобрив на кожному з варіантів дослідження дало позитивний результат. Це було видно як по збільшенню листкової поверхні,

висоті рослин, так і по підвищенню маси 1000 зерен, урожайності та олійності насіння соняшнику.

Максимальну урожайність соняшнику отримано за використання мікродобрива Торфовіт Хелат Комплекс (3,0 л/га) – 3,34 т/га. Надбавка урожаю зерна тут становила 0,41 т/га, або 12,3 %. Поступове пониження дози препарату з 3,0 л/га до 2,0 та 1,0 л/га сприяло зниженню прибавки врожаю соняшнику до 0,18 та 0,09 т/га, або відповідно 5,7 та 2,8 %, тобто зниження дози препарату прямо пропорційно впливало на послаблення його ефективності. Мікродобрива Торфовіт Zn/N та Торфовіт В/Мо мали аналогічні тенденції із дещо нижчими показниками ефективності (табл. 1).

Таблиця 1

Вплив застосування мікродобрив на урожайність соняшнику

Мікродобиво	Доза мікродобрива, л/га	Урожайність, т/га (середнє за 2022-2023 рр.)	Олійність, % (середнє за 2022-2023 рр.)
Контроль	-	2,93	48,52
Торфовіт Хелат Комплекс	1,0	3,02	49,82
	2,0	3,11	50,23
	3,0	3,34	50,44
Торфовіт В/Мо	1,0	3,17	50,13
	1,25	3,15	49,81
	1,5	3,16	48,87
Торфовіт Zn/N	0,5	3,11	49,38
	1,0	3,12	49,64
	1,5	3,25	49,96
НІР _{0,95}		0,12-0,18	

Використання мікродобрив дещо підвищувало олійність соняшнику порівняно з контролем без мікродобрив (48,52 %) при застосуванні Торфовіт Хелат Комплекс (1,0–3,0 л/га) на 1,30–1,92 в.п. (відсоткових пункти), Торфовіт В/Мо (1,0–1,5 л/га) на 0,35–1,61 в.п., Торфовіт Zn/N на 0,86–1,44 в.п.